

Sygn. akt VIII Pz 6/19

POSTANOWIENIE

Dnia 25 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Patrycja Bogacińska – Piątek (spr.)

Sędziowie: SSO Jolanta Łanowy – Klimek

SSR (del.) Anna Capik - Pater

po rozpoznaniu sprawy 25 kwietnia 2019 r. w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie J. D.

przeciwko A. W.

o odszkodowanie

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Rejonowego w G.

z dnia 1 października 2018 r. sygn. akt VI P 701/17

p o s t a n a w i a:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w pkt 2 w ten sposób, że odstąpić od obciążania powódki kosztami zastępstwa procesowego;
2. odstąpić od obciążania pozwanego kosztami procesu w postępowaniu zażaleniowym;
3. przyznać ze Skarbu Państwa radcy prawnemu E. S. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) powiększoną o 23 % podatku VAT tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek (-) SSO Patrycja Bogacińska - Piątek (-) SSR(del.) Anna Capik – Pater

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn akt VIII Pz 6/19

UZASADNIENIE

Powódka J. D. domagała się zasądzenia od pozwanego A. W. kwoty 6.850 zł tytułem odszkodowania za mienie powierzone wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 marca 2015 roku do dnia 23 sierpnia 2017 roku.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pismem z dnia 25 września 2018 roku – a zatem już po rozpoczęciu rozprawy – powódka cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia, wnosząc jednocześnie o nieobciążanie jej kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej.

Postanowieniem z dnia 1 października 2018 roku Sąd Rejonowy w G. umorzył postępowanie i obciążył powódkę kosztami zastępstwa procesowego pozwanego w kwocie 1.350 zł oraz orzekł o kosztach pełnomocnika powódki z urzędu.

Sąd pierwszej instancji umorzył postępowanie na podstawie art. 203 § 1 k.p.c. w zw. z art. 355 § 1 k.p.c. i art. 469 k.p.c. i art. 203 § 4 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego sąd orzekł na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. oraz § 2 pkt 4 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 roku, poz. 1800 ze zm. – w brzmieniu obowiązującym na dzień wniesienia pozwu) powódka winna zwrócić pozwanemu poniesione koszty procesu w kwocie 1.350 zł (1 800 zł x 75%).

Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania wobec powódki normy art. 102 k.p.c., W ocenie sądu pierwszej instancji podstaw do jego zastosowania należy poszukiwać w konkretnych okolicznościach danej sprawy przekonujących o tym, że w danym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, niesprawiedliwe. Należą do nich zarówno fakty związane z samym procesem, jak i leżące poza nim, a dotyczące sytuacji życiowej, stanu majątkowego stron, które powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego, w świetle których uzasadniona jest ocena, że chodzi o wypadek szczególnie uzasadniony. Skorzystanie z możliwości zastosowania tego przepisu ustawodawca pozostawia uznaniu sądu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 30 sierpnia 2013 roku, I ACa 449/13, LEX nr 1369227).

W ocenie sądu po stronie powódki nie zachodzą okoliczności o jakich stanowi art. 102 k.p.c. Sam fakt korzystania przez powódkę z opieki lekarza psychiatry nie powoduje automatycznie odstąpienia od obciążania powódki kosztami procesu poniesionymi przez stronę przeciwną. Powódce przyznano pomoc pełnomocnika z urzędu, nadto powódka aktualnie osiąga dochód z renty z tytułu niezdolności do pracy. Nadto, należało mieć na uwadze również nakład pracy pełnomocnika pozwanego i poniesione w związku z tym koszty pozwanego, który aktywnie brał udział w procesie, którego sam nie zainicjował.

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2016 roku, poz. 1999 ze zm.) oraz § 8 pkt 4 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 roku, poz. 1714) sąd przyznał od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w G. na rzecz radcy prawnego E. S. kwotę 1.200 zł, powiększoną o kwotę 276 zł tytułem 23% podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej powódce z urzędu.

Powódka złożyła zażalenie na powyższe postanowienie zaskarżając je w części, a to w pkt 2. Rozstrzygnięciu zarzuciła:

1. naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że powódka jest w sanie ponieść koszty wynagrodzenia radcy prawnego w sytuacji gdy wbrew stwierdzeniu pozwanego powódka nie otrzymuje renty z tytułu niezdolności do pracy;
2. błąd w ustaleniach faktycznych co stanowi także naruszenie art. 328 § 2 k.p.c.

Wskazując na powyższe wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia w pkt 2 poprzez zwolnienie powódki z kosztów procesowych tj. kosztów wynagrodzenia radcy prawnego i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania zażaleniowego w tym wynagrodzenia radcy prawnego według norm przepisanych, a w przypadku nieuwzględnienia zażalenia o odstąpienie od obciążania kosztami powódki.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

zażalenie jest zasadne.

Na uwzględnienie zasługuje zarzut błędu w ustaleniach faktycznych. Sąd pierwszej instancji poprzestał na oświadczeniu pozwanego, że powódka jest uprawniona do renty z tytułu niezdolności do pracy. Twierdzenie to w żaden sposób nie zostało wykazane. Powódka natomiast wskazuje, że nie ma prawa do renty. Ponadto w sprawie przedłożona została decyzja (...) Oddział w Z. z dnia 9 listopada 2017 roku o odmowie przyznania powódce prawa do świadczenia rehabilitacyjnego oraz orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z 26 października 2017 roku stwierdzające, że powódka nie jest niezdolna do pracy. Z oświadczenia powódki wynika, że prowadzi sama gospodarstwo domowe, jej źródłem utrzymania jest wynajem 3 pokoi w mieszkaniu własnościowym, w którym zamieszkuje i które zostało zajęte przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. do sprawy KM 1366/16, Km 818/16, Km 1778/16. Postanowieniem z dnia 17 listopada 2017 roku w sprawie I Co 1387/16 Sąd Rejonowy w Bytomiu przysądził prawo do tego lokalu na rzecz nabywcy J. S.. Ponadto powódka leczy się psychiatrycznie, z tego powodu była uprawniona do świadczenia rehabilitacyjnego przez 10 miesięcy. Choroba powódki trwa nadal. Z uwagi na powyższe nie mogła się stawić do sądu w dniach od 20 czerwca 2018 roku do 31 lipca 2018 roku.

Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowej wykładni przepisu art. 102 k.p.c. trafnie powołując się na wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 30 sierpnia 2013 roku, I ACa 449/13. Jednakże błędnie nie zastosował tego przepisu. Sytuacja osobista i majątkowa powódki uzasadniała odstąpienie od obciążania jej kosztami zastępstwa procesowego. Powódka sama prowadzi gospodarstwo domowe, nie ma dochodu oprócz kwoty, którą otrzymuje z wynajmu pokoi mieszkania w którym mieszka – 900 zł miesięcznie. Mieszkanie to było licytowane przez komornika. Sytuacja, w której znalazła się powódka jest bez wątpienia bardzo trudna. Dodatkowo należy wziąć pod uwagę, że dotknęła ona osobę ze schorzeniem psychiatrycznym w postaci zaburzeń lękowo-depresyjnych przejawiających się między innymi myślami rezygnacyjnymi, objawami psychicznymi i fizycznymi lęku. W związku z powyższym obciążenie jej kosztami zastępstwa procesowego w kwocie 1.350 zł byłoby niesprawiedliwe. Nie zmienia tego okoliczność, że w latach 2013-2016 prowadziła działalność gospodarczą, a sprawa ma charakter pracowniczy.

Sąd odstąpił od obciążania pozwanego kosztami procesu w postępowaniu zażaleniowym na podstawie art. 102 k.p.c. Przy zastosowaniu tego przepisu uwzględnił, że sprawa miała charakter pracowniczy i nie była zainicjowana przez pozwanego. Ponadto w postępowaniu przed Sądem Rejonowym był stroną wygrywającą.

O kosztach pełnomocnika powódki z urzędu orzeczono na podstawie § 8 pkt 2 i § 16 ust. 2 pkt 1 w zw. z §15 ust. 1 pkt 2 i 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2016 roku, poz. 1715 ze zm.) .

Zażalenie zostało uwzględnione na podstawie art. 397 § 1, § 1¹, §2 k.p.c. w związku z art. 386 § 1 k.p.c.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek (-) SSO Patrycja Bogacińska - Piątek (-) SSR(del.) Anna Capik – Pater

Sędzia Przewodniczący Sędzia